

Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 52(Ι) του 2017

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 2010 ΜΕΧΡΙ 2017

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

59(Ι) του 2010
114(Ι) του 2010
126(Ι) του 2010
2(Ι) του 2012
37(Ι) του 2012
170(Ι) του 2012
193(Ι) του 2012
106(Ι) του 2014
194(Ι) του 2014
176(Ι) του 2015
1(Ι) του 2017.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμους του 2010 μέχρι 2017 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμοι του 2010 μέχρι (Αρ. 2) του 2017.

Τροποποίηση
του άρθρου 2 του
βασικού νόμου.

2. Το άρθρο 2 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά, των ακόλουθων νέων όρων και των ορισμών τους:

Επίσημη Εφημερίδα,
Παράρτημα
Τρίτο (Ι):

9.7.2010
24.2.2012
2.6.2017.

«αδήλωτη εργασία» σημαίνει ασφαλιστέα απασχόληση μισθωτού ή αυτοτελώς εργαζομένου, η οποία δεν έχει δηλωθεί στον Διευθυντή, σύμφωνα με την παράγραφο (3) του Κανονισμού 4 ή με την παράγραφο (1) του Κανονισμού 5 των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) Κανονισμών, ανάλογα με την περίπτωση·

«αδήλωτες αποδοχές» σημαίνει ασφαλιστέες αποδοχές για τις οποίες δεν έχει υποβληθεί από τον εργοδότη η προβλεπόμενη στον Κανονισμό 10 και στην παράγραφο (2) του Κανονισμού 12 των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) Κανονισμών κατάσταση αποδοχών και εισφορών μέσα στην προθεσμία που καθορίζει ο Κανονισμός 11 των εν λόγω Κανονισμών για την πληρωμή εισφορών και περιλαμβάνει την ψευδή δήλωση ασφαλιστέων αποδοχών στην εν λόγω κατάσταση·

«παράνομη απασχόληση» σημαίνει την απασχόληση προσώπου, ως μισθωτού ή ως αυτοτελώς εργαζομένου, το οποίο διαμένει ή παραμένει παράνομα στη Δημοκρατία ή το οποίο απασχολείται χωρίς την εξασφάλιση άδειας απασχόλησης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία·

«παράνομα απασχολούμενος» σημαίνει πρόσωπο που εργοδοτείται σε παράνομη απασχόληση·».

Τροποποίηση
του άρθρου 69
του βασικού
νόμου.

3. Το άρθρο 69 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

- (α) Με την προσθήκη στο εδάφιο (1) αυτού, αμέσως μετά τη λέξη «Ασφαλίσεων» (δεύτερη γραμμή), της φράσης «ή και του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο»· και
- (β) με την αντικατάσταση από το εδάφιο (2) αυτού του σημείου και της λέξης «, στον» (τέταρτη γραμμή) με τη φράση «ή του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στο».

Τροποποίηση
του βασικού

4. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την αντικατάσταση του άρθρου 85Α αυτού με τα ακόλουθα νέα άρθρα 85Α μέχρι 85Ι:

νόμου με την αντικατάσταση του άρθρου 85Α αυτού με τα νέα άρθρα 85Α μέχρι 85Ι.

«Επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε εργοδότες.

85Α.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 85Β, όταν επιθεωρητής που έχει διοριστεί δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 69, διαπιστώσει περίπτωση αδήλωτης εργασίας μισθωτού, έστω και αν πρόκειται για παράνομη απασχόληση, επιβάλλει στον εργοδότη διοικητικό πρόστιμο πεντακόσιων ευρώ (€500) για κάθε μισθωτό αναφορικά με το μήνα στον οποίο διαπιστώθηκε η παράβαση, αυξανόμενο κατά πεντακόσια ευρώ (€500) για κάθε ημερολογιακό μήνα ή οποιοδήποτε μέρος του ημερολογιακού μήνα απασχόλησης, πριν από το μήνα μέσα στον οποίο διαπιστώθηκε η παράβαση:

52(Ι) του 2017. Νοείται ότι δεν επιβάλλεται πρόστιμο για οποιοδήποτε ημερολογιακό μήνα απασχόλησης ή μέρος του, που προηγείται της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικού) (Αρ. 2) Νόμου του 2017.

(2) Όταν ο αναφερόμενος στο εδάφιο (1) επιθεωρητής διαπιστώσει περίπτωση αδήλωτων αποδοχών επιβάλλει στον εργοδότη προβλεπόμενο στο εν λόγω εδάφιο διοικητικό πρόστιμο για κάθε μισθωτό, περιλαμβανομένου και παράνομα απασχολούμενου μισθωτού, αναφορικά με τον οποίο διαπράχθηκε η παράβαση:

52(Ι) του 2017. Νοείται ότι δεν επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο για αδήλωτες αποδοχές αναφορικά με μήνα εισφορών για τον οποίο η προθεσμία καταβολής των αντίστοιχων εισφορών έχει λήξει πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικού) (Αρ. 2) Νόμου του 2017.

(3) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (6), το κατά τα εδάφια (1) και (2) συνολικό ποσό διοικητικού προστίμου που επιβάλλεται σε εργοδότη που απασχολεί μέχρι δέκα (10) ασφαλισμένους, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000), σε κάθε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης.

(4) Ο επιθεωρητής, με τη διαπίστωση της παράβασης και πριν επιβάλει το διοικητικό πρόστιμο, συντάσσει επί τόπου και επιδίδει στον εργοδότη, με απόδειξη παραλαβής, Ειδοποίηση Διαπίστωσης της Παράβασης στον εγκεκριμένο από τον Διευθυντή τύπο, στην οποία καταγράφεται η διαπίστωση της παράβασης καθώς και η πρόθεση του επιθεωρητή να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο, ενημερώνοντας τον εργοδότη για τους λόγους για τους οποίους προτίθεται να ενεργήσει τοιουτοτρόπως και παρέχοντας σ' αυτό το δικαίωμα υποβολής παραστάσεων εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία της ειδοποίησης.

(5) Σε περίπτωση που η κατά το εδάφιο (4) προθεσμία παρέλθει άπρακτη ή, αν εντός της προθεσμίας αυτής ο παραβάτης αποτύχει να παρουσιάσει στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι δεν διέπραξε τη σχετική παράβαση, τότε ο επιθεωρητής συντάσσει Πράξη Επιβολής Προστίμου, στον εγκεκριμένο από τον Διευθυντή τύπο, την οποία αποστέλλει στον παραβάτη, όχι αργότερα από την επόμενη εργάσιμη ημέρα, με συστημένη επιστολή, η λήψη της οποίας βεβαιώνεται με τη σχετική απόδειξη παραλαβής.

(6) Σε περίπτωση καταβολής του διοικητικού προστίμου εντός της οριζόμενης στο άρθρο 85Ζ προθεσμίας, το πρόστιμο μειώνεται κατά τριάντα τοις εκατό (30%), ενώ σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής του αυξάνεται κατά πενήντα ευρώ (€50) για κάθε ημέρα καθυστέρησης.

(7) Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε νοικοκυριά αναφορικά με την απασχόληση οικιακά εργαζομένων προσώπων ή προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες φροντίδας σε μέλη του νοικοκυριού.

Τεκμήριο ελάχιστης περιόδου απασχόλησης.

85B.-(1) Ο μισθωτός, αναφορικά με τον οποίο διαπράχθηκε η κατά το άρθρο 85Α παράβαση, τεκμαίρεται ότι απασχολείτο συνεχώς από τον εργοδότη, στην υπηρεσία του οποίου βρισκόταν την ημέρα διαπίστωσης της παράβασης, για τους αμέσως προηγούμενους έξι (6) μήνες με αποδοχές ίσες με μιάμιση φορά το ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών που ισχύει κατά την ημέρα της παράβασης, εκτός αν ο εργοδότης αποδείξει ότι η περίοδος απασχόλησης ήταν βραχύτερη ή/και ότι το ποσό αποδοχών ήταν χαμηλότερο:

Νοείται ότι όπου διαπιστώνεται ότι η πραγματική περίοδος απασχόλησης είναι μεγαλύτερη των έξι (6) μηνών ή και ότι το πραγματικό ποσό αποδοχών ήταν ψηλότερο του τεκμαιρόμενου, λαμβάνεται υπόψη η πραγματική περίοδος ή και το πραγματικό ποσό αποδοχών.

52(Ι) του 2017.

(2) Η τεκμαιρόμενη περίοδος απασχόλησης λογίζεται ως ασφαλιστέα απασχόληση δυνάμει των διατάξεων του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικού) (Αρ. 2) Νόμου του 2017 και ως απασχόληση δυνάμει των διατάξεων οποιουδήποτε άλλου νόμου, ο οποίος προβλέπει για δικαιώματα των μισθωτών και υποχρεώσεις των εργοδοτών που απορρέουν από την απασχόληση μισθωτού.

Αναστολή λειτουργίας εργασιών εργοδότη.

85Γ.-(1) Αν σε εργοδότη επιβληθεί διοικητικό πρόστιμο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 85Α, για δεύτερη φορά εντός χρονικού διαστήματος δύο (2) ετών, η υπόθεση παραπέμπεται σε Επιτροπή απαρτιζόμενη από τον Διευθυντή, ως πρόεδρο, και δύο (2) Λειτουργούς του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που ορίζει ο Υπουργός, ως μέλη, η οποία έχει εξουσία, με αιτιολογημένη απόφασή της και με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού, να διατάξει την προσωρινή αναστολή της λειτουργίας του συνόλου της επιχείρησης του εργοδότη ή τμήματος ή τμημάτων αυτής, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τις σαράντα οκτώ (48) ώρες.

(2) Η Επιτροπή, πριν την έκδοση της απόφασής της, με γραπτή ειδοποίηση, γνωστοποιεί στον εργοδότη την πρόθεσή της να εξετάσει την περίπτωση επιβολής σ' αυτόν της κατά το εδάφιο (1) κύρωσης και τον πληροφορεί για το δικαίωμά του να εμφανιστεί ενώπιόν της και να ακουστεί.

(3) Η επίδοση της κατά το εδάφιο (2) ειδοποίησης και οποιασδήποτε απόφασης της Επιτροπής γίνεται με την παράδοση των σχετικών εγγράφων στον ενδιαφερόμενο εργοδότη με απόδειξη παραλαβής ή μπορεί να γίνει με συστημένη επιστολή, η λήψη της οποίας βεβαιώνεται με σχετική απόδειξη παραλαβής.

(4) Η Επιτροπή, για την επιβολή της ως ανωτέρω κύρωσης, συνεκτιμά τη σοβαρότητα της παράβασης, παρόμοιες παραβάσεις για τις οποίες επιβλήθηκε διοικητικό πρόστιμο ή αναστολή λειτουργίας της επιχείρησης στο παρελθόν, το συνολικό αριθμό των απασχολούμενων από τον εργοδότη μισθωτών, τον αριθμό των μισθωτών αναφορικά με τους οποίους διαπράχθηκε η παράβαση και το βαθμό συνεργασίας του εργοδότη με τους αρμόδιους επιθεωρητές στα πλαίσια του ελέγχου της εφαρμογής του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών.

(5) Το χρονικό διάστημα αναστολής της λειτουργίας της επιχείρησης λογίζεται ως ασφαλιστέα απασχόληση δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου και ως απασχόληση δυνάμει οποιουδήποτε άλλου νόμου ή ατομικής ή συλλογικής σύμβασης ή πρακτικής, που προβλέπει για δικαιώματα των μισθωτών και υποχρεώσεις των εργοδοτών που απορρέουν από την απασχόληση μισθωτού.

Επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε αυτοτελώς εργαζομένους.

85Δ.-(1) Όταν ο αναφερόμενος στο άρθρο 85Α επιθεωρητής διαπιστώσει περίπτωση αδήλωτης εργασίας αυτοτελώς εργαζόμενου, έστω και αν πρόκειται για παράνομη απασχόληση, επιβάλλει στον έργο εργαζόμενο διοικητικό πρόστιμο διακόσιων ευρώ (€200), αυξανόμενο κατά διακόσια ευρώ (€200) για κάθε ημερολογιακό μήνα ή οποιοδήποτε μέρος του ημερολογιακού μήνα απασχόλησης του

αυτοτελώς εργαζόμενου, πριν από το μήνα μέσα στον οποίο διαπιστώθηκε η παράβαση:

52(Ι) του 2017. Νοείται ότι δεν επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο για οποιοδήποτε ημερολογιακό μήνα απασχόλησης ή μέρος του, που προηγείται της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικού) (Αρ. 2) Νόμου του 2017:

Νοείται περαιτέρω ότι το συνολικό ποσό διοικητικού προστίμου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000), για κάθε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης.

(2) Ο αυτοτελώς εργαζόμενος ο οποίος διέπραξε την κατά το παρόν άρθρο παράβαση, τεκμαίρεται ότι απασχολείτο συνεχώς σε ασφαλιστέα απασχόληση, για τους αμέσως προηγούμενους της παράβασης έξι (6) μήνες:

Νοείται ότι όπου διαπιστώνεται ότι η πραγματική περίοδος απασχόλησης είναι μεγαλύτερη των έξι (6) μηνών λαμβάνεται υπόψη η πραγματική περίοδος.

(3) Οι διατάξεις των εδαφίων (4) μέχρι (7) του άρθρου 85Α εφαρμόζονται κατ' αναλογία και στις περιπτώσεις επιβολής διοικητικού προστίμου δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Μη νομιμοποίηση παράνομης διαμονής, παραμονής ή απασχόλησης.

85Ε. Οι διατάξεις των άρθρων 85Α μέχρι 85Δ σε καμιά περίπτωση δεν θα ερμηνεύονται ότι νομιμοποιούν τη διαμονή ή την παραμονή ή την απασχόληση οποιοδήποτε παράνομα απασχολούμενου προσώπου, η οποία τερματίζεται αμέσως με τη διαπίστωση της παράβασης.

Υποχρέωση λειτουργιών για γνωστοποίηση παραβάσεων στο Διευθυντή.

85ΣΤ. Κάθε πρόσωπο το οποίο, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 69, ορίζεται ως επιθεωρητής ή και εξουσιοδοτείται να προβαίνει σε έλεγχο της εφαρμογής οποιασδήποτε νομοθεσίας, άλλης από τον παρόντα Νόμο, η οποία υπάγεται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οφείλει, αν, κατά τη διενέργεια οποιοδήποτε ελέγχου σε σχέση με την άλλη νομοθεσία, περιέλθει σε γνώση του παράβαση για την οποία ο παρών Νόμος προβλέπει την επιβολή διοικητικού προστίμου, να γνωστοποιήσει αμέσως το γεγονός στον Διευθυντή, ο οποίος προβαίνει σε όλες τις ενέργειες για άμεση διερεύνηση της υπόθεσης.

Τόπος και χρόνος καταβολής διοικητικού προστίμου.

85Ζ. Το διοικητικό πρόστιμο καταβάλλεται στο πλησιέστερο Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της Πράξης Επιβολής Προστίμου.

Κατ' αναλογία εφαρμογή του άρθρου 82.

85Η. Το άρθρο 82 εφαρμόζεται κατ' αναλογία στις αποφάσεις για την επιβολή διοικητικού προστίμου δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 85Α και 85Δ.

Δικαίωμα υποβολής ένστασης.

85Θ.-(1) Πρόσωπο το οποίο δεν ικανοποιείται από οποιαδήποτε απόφαση, που εκδίδεται δυνάμει των άρθρων 85Α, 85Β, 85Δ και 85Ε, δύναται, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη γνωστοποίηση σ' αυτό της απόφασης, να υποβάλει ένσταση στην Επιτροπή Ενστάσεων που απαρτίζεται από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως πρόεδρο, και δύο (2) Λειτουργούς του ίδιου Υπουργείου, τους οποίους ορίζει ο Υπουργός, ως μέλη και οι οποίοι είναι ιεραρχικά ανώτεροι από τον επιθεωρητή που επέβαλε το διοικητικό πρόστιμο, αναφέροντας γραπτώς την αιτιολογία για την υποβολή της ένστασης και προσκομίζοντας τα αναγκαία υποστηρικτικά στοιχεία και έγγραφα.

(2) Ένσταση που δεν συνοδεύεται από τα απαραίτητα υποστηρικτικά στοιχεία και έγγραφα δεν εξετάζεται.

(3) Η υποβολή της ένστασης δεν αναστέλλει την ισχύ της ληφθείσας απόφασης.

(4) Η Επιτροπή Ενστάσεων εξετάζει την ένσταση και αποφασίζει επί αυτής εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και κοινοποιεί την απόφασή της στο πρόσωπο που υπέβαλε την ένσταση.

(5) Κατά το χειρισμό της ένστασης, η Επιτροπή Ενστάσεων δύναται να αναθέτει σε λειτουργό του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή σε άλλα πρόσωπα που βρίσκονται στην υπηρεσία του Υπουργείου ή σε επιτροπή λειτουργών του Υπουργείου, να εξετάσει τα θέματα που αναφύονται στην ένσταση και να υποβάλει στην Επιτροπή Ενστάσεων έκθεση πριν αυτή εκδώσει την απόφασή της.

(6) Η Επιτροπή Ενστάσεων δύναται –

- (α) Να απορρίψει, εν όλω ή εν μέρει, την ένσταση και να επικυρώσει την προσβληθείσα απόφαση ανάλογα
- (β) να εγκρίνει, εν όλω ή εν μέρει, την ένσταση και να ακυρώσει την προσβληθείσα απόφαση, ανάλογα
- (γ) να τροποποιήσει την προσβληθείσα απόφαση
- (δ) να προβεί στην έκδοση νέας απόφασης σε αντικατάσταση της προσβληθείσας
- (ε) να παραπέμψει την υπόθεση στον Διευθυντή, με εντολή να προβεί σε συγκεκριμένη ενέργεια.

Εξουσία Υπουργού να αποφασίζει για διαδικαστικά ζητήματα.

85I. Ο Υπουργός δύναται να εκδίδει απόφαση για οποιοδήποτε θέμα διαδικαστικής φύσης σχετικό με τη λειτουργία των αναφερόμενων στα άρθρα 85Γ και 85Θ Επιτροπών, με σκοπό την καλύτερη άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.».

Τροποποίηση του βασικού νόμου και των δυνάμει αυτού εκδοθέντων Κανονισμών με την αντικατάσταση της φράσης «σύνταξη γήρατος».

5. Ο βασικός νόμος και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί τροποποιούνται με την αντικατάσταση της φράσης «σύνταξη γήρατος», όπου αυτή απαντά στο κείμενο του εν λόγω νόμου και των Κανονισμών, με τη φράση «θεσμοθετημένη σύνταξη».

Μεταβατικές διατάξεις.

6. Εάν, πριν την παρέλευση τριών (3) μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου, οποιοσδήποτε εργοδότης ή αυτοτελώς εργαζόμενος-

- (α) Προβεί, με δική του πρωτοβουλία, στην οφειλόμενη από αυτό δήλωση, και
- (β) καταβάλει τις τυχόν σχετικές ληξιπρόθεσμες εισφορές,

απαλλάσσεται από την καταβολή του δυνάμει των άρθρων 85Α και 85Δ προβλεπόμενου διοικητικού προστίμου και του δυνάμει του Κανονισμού 21 των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) Κανονισμών ανάλογου πρόσθετου τέλους:

Επίσημη Εφημερίδα, Παράρτημα Τρίτο (I):

9.7.2010
24.2.2012
2.6.2017.

Νοείται ότι η εν λόγω απαλλαγή δεν εφαρμόζεται, όταν η παράβαση για την οποία επιβάλλεται το πρόστιμο αφορά παράνομα απασχολούμενο πρόσωπο.